

Lange Termijn Plan 2009-2018

Kustwacht voor de
Nederlandse Antillen en Aruba

Juni 2009

Inhoudsopgave.

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding.	2
1.2	Algemene beschrijving van het Lange Termijn Plan 2009 - 2018.....	2
1.3	Relatie LTP 2009-2018 en reguliere vervangingsinvesteringen	4
1.4	Personele verbetermaatregelen.....	5
2	Omgevingsanalyse.....	6
2.1	Inleiding.	6
2.2	Mondiale en regionale ontwikkelingen in de werkomgeving van de Kustwacht.	6
2.3	De staatkundige herschikking binnen het Koninkrijk.	11
2.4	Kustwacht op Maat: differentiatie per regio, maatwerk per eilandgebied.....	12
3	Beleidskeuzes.....	14
3.1	Inleiding.	14
3.2	Van omgevingsanalyse naar gevolgen voor de uitvoering in de taakgebieden.	14
3.3	Gevolgen van de staatkundige herschikking binnen het Koninkrijk..	16
	Van omgevingsanalyse naar gevolgen per taakgebied – schematisch overzicht.	17
3.4	Algemene veranderingen op de taakgebieden.....	17
3.5	De Kustwacht in 2018: Versterking van het operationeel vermogen	18
3.6	Schematisch overzicht	23
4	Conclusies, beslispunten en aanbevelingen.....	24
4.1	Conclusies	24
4.2	Beslispunten	24
4.3	Aanbevelingen	27
	Bijlage Overzicht relatie beslispunten en aspecten uit de omgevingsanalyse.....	28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding.

De Kustwacht voor de Nederlandse Antillen en Aruba¹ is een succesvol en uniek samenwerkingsverband van de drie landen van het Koninkrijk. De Kustwacht is als maritieme rechtshandhaver een slagvaardige partner van de rechtshandhavingdiensten van de Nederlandse Antillen en Aruba en daarmee een onmisbare schakel in de veiligheidsketen. Daarnaast vervult zij belangrijke taken op het gebied van toezicht, search and rescue en rampenbestrijding. Het personeel en de middelen van de Kustwacht vormen de pijlers onder het succes van de Kustwacht. Dat moet ook in de toekomst zo blijven. De snelle groei van de organisatie in de afgelopen jaren, de verbeteringen in het materiële middelenpakket, en technologische ontwikkelingen op het gebied van informatiesystemen geven nieuwe impulsen aan het permanente verbeterproces voor de Kustwacht. Daarnaast hebben de Landen van het Koninkrijk een gemeenschappelijk belang bij continuïteit op het gebied van de maritieme rechtshandhaving in het Caribische deel van het Koninkrijk, ook met het oog op toekomstige ontwikkelingen binnen en buiten het Koninkrijk.

Daarom heeft de Rijksministerraad met het oog op de continuïteit van de Kustwachtorganisatie in 2008 opdracht gegeven aan de beheerder om een nieuw Lange Termijn Plan (LTP) voor de Kustwacht te ontwikkelen. Deze opdracht is het afgelopen jaar ten behoeve van de beheerder uitgevoerd door een werkverband onder leiding van de Commandant Kustwacht. Het Lange Termijn Plan 2009 -2018 voor de Kustwacht is ontwikkeld in samenspraak met de Landen en met betrokkenheid van alle departementen die in de Kustwacht zijn vertegenwoordigd. Het resultaat daarvan is vastgelegd in deze notitie.

Het Lange Termijn Plan 2009 -2018 voor de Kustwacht vormt na vaststelling door de Rijksministerraad de basis voor het opstellen van de jaarlijkse beleidsdocumenten voor de Kustwacht in deze periode. Daarom wordt dit Lange Termijn Plan gezamenlijk met het eerstvolgende beleidsdocument voor de Kustwacht, namelijk het Activiteitenplan en Begroting (APB) 2010-2014, ter goedkeuring aan de Rijksministerraad aangeboden.

1.2 Algemene beschrijving van het Lange Termijn Plan 2009 - 2018.

Het Lange Termijn Plan 2009-2018 zet uiteen hoe de Kustwacht zich op de langere termijn moet ontwikkelen en welke financiële basis daarvoor nodig is. In dit plan wordt, in opdracht van de Rijksministerraad, meer in het bijzonder ook rekening gehouden met de onderstaande aandachtspunten:

- de belegging van de taak terrorismebestrijding bij de Kustwacht;
- de inzetmogelijkheden van Kustwachteenheden;
- de doorontwikkeling van het operationele opsporingsconcept;
- de samenhang met reguliere vervangingsinvesteringen.
- de verbetermogelijkheden voor de effectiviteitsmeting voor de Kustwacht;

In het Lange Termijn Plan 2009-2018 is rekening gehouden met het uitgangspunt dat de taken, verantwoordelijkheden, verantwoordelijkheidsgebieden en bevoegdheden van de

---

¹ Hierna te noemen "Kustwacht".

Kustwacht minimaal gelijk blijven, ook na de het staatkundige transitieproces binnen het Koninkrijk.

Voor de totstandkoming van het Lange Termijn Plan 2009-2018 is gebruik gemaakt van diverse onderzoeks- en analysemethodes:

- Er is een uitgebreide omgevingsanalyse uitgevoerd. Deze analyse betreft zowel de algemene mondiale en regionale ontwikkelingen als ontwikkelingen die specifiek verband houden met het staatkundige veranderingsproces binnen het Koninkrijk.
- Er zijn interviews gehouden met vertegenwoordigers van alle huidige belanghebbenden bij de Kustwacht. Daarnaast is ook gesproken met vertegenwoordigers van potentiële toekomstige belanghebbenden.
- Er is een *benchmark uitgevoerd* met andere rechtshandavingorganisaties (zoals de Douane van Nederlandse Antillen, de Amerikaanse Kustwacht en de Nederlandse Kustwacht);
- Er is gebruik gemaakt van externe deskundigheid en advies van universiteiten en kennisinstituten

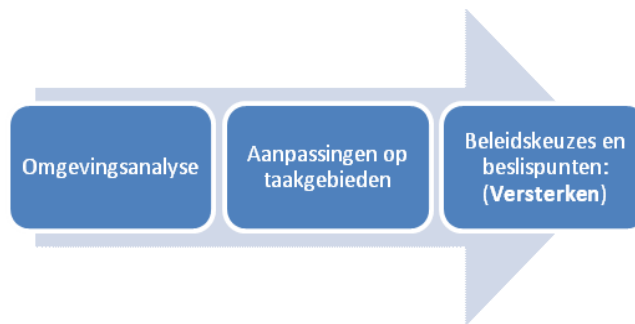
Leeswijzer

Deze notitie is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 omvat een omgevingsanalyse van mondiale en regionale ontwikkelingen, alsmede van staatkundige ontwikkelingen binnen het Koninkrijk, die van invloed zijn op de huidige werkomgeving en op de taakgebieden van de Kustwacht. Daarin staat de vraag centraal welke gevolgen deze ontwikkelingen hebben voor de taakuitvoering door de Kustwacht en welke kwantitatieve of kwalitatieve aanpassingen voor de Kustwacht noodzakelijk worden geacht om aan deze ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden.

- Kwalitatieve aanpassingen hangen samen met het antwoord op de vraag welke maatregelen noodzakelijk zijn om het huidige Kustwachtbeleid voort te kunnen zetten en welke maatregelen nodig zijn om de doelmatigheid bij de Kustwacht nog verder te verbeteren (*verbeterproces*).
- Kwantitatieve aanpassingen hangen samen met het antwoord op de vraag welke versterkingen nodig zijn voor de Kustwacht om de toekomstige ontwikkelingen en de gevolgen daarvoor voor de taakuitvoering te kunnen ondervangen (*versterken*). Het merendeel van die aanpassingen heeft betrekking op materieel, maar op sommige onderdelen is sprake van personele aanpassingen.

In Hoofdstuk 3 wordt het ambitieniveau voor de Kustwacht in 2018 vastgesteld en vertaald naar beleidskeuzes en beslispunten voor de Rijksministerraad. Deze beleidskeuzes worden per taakgebied inzichtelijk gemaakt. De beslispunten hebben deels betrekking op kwalitatieve verbeteringen bij de Kustwacht en deels op kwantitatieve versterkingen voor de Kustwacht. De beleidskeuzes en beslispunten monden uit in conclusies en aanbevelingen (hoofdstuk 4).

Schematisch ziet de opbouw van het LTP er dan als volgt uit:

Reikwijdte van het Lange Termijn Plan

Dit Lange Termijn Plan voor de Kustwacht heeft geen betrekking op de reguliere vervangingsinvesteringen en op reguliere personele verbetermaatregelen. Deze aspecten worden jaarlijks meegenomen in het Activiteiten Plan en Begroting (APB) van de Kustwacht. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

1.3 Relatie LTP 2009-2018 en reguliere vervangingsinvesteringen.

Aan de opdracht van de Rijksministerraad tot het opstellen van een Lange Termijn Plan 2009-2018 ligt het uitgangspunt ten grondslag dat de Landen van het Koninkrijk de Kustwacht ook op de lange termijn als volwaardige maritieme rechtshandhaver willen behouden. Dit betekent dat de huidige materiële middelen van de Kustwacht, zoals schepen en vliegtuigen, bij het einde van hun levensduur vervangen moeten worden. Hiervoor zijn vervangingsinvesteringen noodzakelijk. Deze investeringen maken geen onderdeel uit van het onderhavige Lange Termijn Plan (LTP) maar worden jaarlijks ten behoeve van de Rijksministerraad inzichtelijk gemaakt in de beleidsdocumenten voor de Kustwacht en passen binnen de bestaande financiële kaders. De reguliere vervangingsinvesteringen hebben betrekking op de onderstaande capaciteiten van de Kustwacht:

- **Helikoptercapaciteit.** De verwerving van de opvolger van de bestaande Kustwacht helikopter is in 2008 in gang gezet conform het APB 2009-2013. Uitgangspunt hierbij is een leaseconstructie, met ingang van 2011. Voortschrijdend inzicht geeft aan dat minimaal 5 tot 6 M€ per jaar benodigd is voor de lease van twee helikopters gedurende 10 jaar.
- **Interceptorcapaciteit.** De super-RHIB's van de Kustwacht, aangeschaft in 2004, moeten na het huidige modificatietraject rond 2016 vervangen worden. Het gaat om twaalf vaartuigen. Voor de verwerving hiervan wordt rekening gehouden met een bedrag van ongeveer 8,4 M€.
- **Cuttercapaciteit.** De huidige middelgrote patrouillevaartuigen (3 cutters) moeten na hun *Mid Life Update*, die is uitgevoerd tussen 2006 en 2008, vanaf 2018 worden vervangen. De financiële raming voor deze vervanging bedraagt 10M€ per cutter.
- **Luchtverkenningcapaciteit.** De huidige DASH-8 maritieme patrouille vliegtuigen moeten rond 2018, maar uiterlijk in 2020 worden vervangen. Het is op dit moment nog te vroeg om een besluit te nemen over de vervangingsmiddelen: vliegtuigen, satellieten of onbemande vliegtuigen. Uitgaande van de huidige lease constructie moet rekening gehouden worden met een bedrag van 15 M€ per jaar (prijsspeil 2008) voor twee vliegtuigen.

- **Walradar Benedenwinden.** Als het permanente walradarsysteem van de Kustwacht te zijner tijd een *Midlife Update* ondergaat, is vervanging van dit systeem pas noodzakelijk rond 2023. In dat geval moet het huidige onderhoudscontract rond 2018 worden verlengd tot 2023. Hiermee is incidenteel ongeveer 2 M€ gemoeid.

1.4 Personele verbetermaatregelen

Van een professionele organisatie als de Kustwacht mag worden verwacht dat zij permanent aandacht besteedt aan de kwaliteit van de organisatie en verbetermogelijkheden optimaal benut. Ook deze aspecten worden jaarlijks inzichtelijk gemaakt in de beleidsdocumenten voor de Kustwacht. Maatregelen die de kwaliteit van de organisatie en van het personeel ondersteunen zijn o.a.:

- de versterking van de opleidingscapaciteit;
- de toepassing van het concept van gebiedsgebonden kustwachtinzet;
- de uitvoering van een nieuw personeelsbeleidsplan. In het plan zijn o.a. maatregelen opgenomen ter verbetering van de kwaliteit van het personeel, personeelsbegeleiding, scholing, bestuurskracht, werving en selectie.

Omdat deze maatregelen leiden tot een beperkte uitbreiding van de personeelsformatie, resulteert dit in een geringe structurele verhoging van de personele exploitatie. De omvang van deze ophoging bedraagt ongeveer 0,6 M€ per jaar. Vanwege de samenhang met een evaluatie van het totale personeelsbestand van de Kustwacht zal vanaf 2010 concreet uitvoering worden gegeven aan de personele verbetermaatregelen. Ook deze maatregelen maken geen deel uit van het Lange Termijn Plan 2009-2018, maar zijn binnen de bestaande financiële kaders ondergebracht en, voor zover zij passen binnen de tijdshorizon van de eerstvolgende beleidsdocumenten, zichtbaar gemaakt in het ActiviteitenPlan en Begroting 2010-2014 van de Kustwacht.

Dit Lange Termijn Plan bevat, zoals gesteld, de kwalitatieve en kwantitatieve aanpassingen die nodig zijn om de toekomstige ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de Kustwacht te kunnen ondervangen. Zij worden in de navolgende hoofdstukken onderbouwd en toegelicht.

2 Omgevingsanalyse

2.1 Inleiding.

Voor de onderbouwing van de beleidskeuzes en beslispunten in deze notitie is als eerste stap een omgevingsanalyse voor de Kustwacht uitgevoerd. Deze omgevingsanalyse richt zich op twee ontwikkelingen, namelijk:

1. Mondiale en regionale ontwikkelingen in de werkomgeving van de Kustwacht die van invloed zijn op de taakgebieden van en taakuitvoering door de Kustwacht. Dit zijn bijvoorbeeld veranderingen in de internationale en regionale verhoudingen, maar ook veranderingen in het gebruik van de maritieme omgeving, technologische en juridische ontwikkelingen en toepassingen op het gebied van bedrijfsvoering en goed bestuur.

2. Veranderingen die samenhangen met de herschikking van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk. Deze veranderingen betreffen onder meer de oprichting van nieuwe Landen binnen het Koninkrijk en de toekomstige verantwoordelijkheid van Nederland voor de rechtshandhaving op Bonaire, Saba en Sint Eustatius (BES eilanden) als gevolg van hun inbedding in het Nederlandse staatsbestel.

De omgevingsanalyse is uitgevoerd door uitgebreid literatuuronderzoek, via *benchmarking* met gelijksoortige organisaties zoals de Amerikaanse en Nederlandse Kustwachtorganisaties, kennisinstituten en via interviews met partners en belanghebbenden binnen en buiten de Kustwacht. Het resultaat daarvan wordt in dit hoofdstuk uiteengezet en toegelicht.

2.2 Mondiale en regionale ontwikkelingen in de werkomgeving van de Kustwacht.

Deze paragraaf behandelt de mondiale en regionale ontwikkelingen in de werkomgeving van de Kustwacht. De Kustwacht vervult binnen die omgeving taken op het gebied van opsporing, op het gebied van handhaving en toezicht, en op het gebied van dienstverlening en rampenbestrijding. Deze taakgebieden vormen de kaders waarbinnen de invloed van diverse ontwikkelingen op de Kustwacht moet worden geduid.

2.2.1 **Maritieme drugsbestrijding (opsporing)**

De Kustwacht is sinds haar oprichting in 1996 primair belast met de bestrijding van de maritieme drugssmokkel in het Caribische deel van het Koninkrijk. Aan deze opsporingstaak levert de Kustwacht sinds jaar en dag een substantiële bijdrage. De Kustwacht beschikt daartoe over een breed scala aan middelen om de maritieme drugssmokkel binnen haar verantwoordelijkheidsgebied te bestrijden. De Kustwacht is succesvol, maar daarmee is dit fenomeen nog geen halt toegeroepen. Er is een verschuiving waarneembaar in de hoeveelheid drugs per transport en in de methodiek van transport. De Nederlandse Antillen en Aruba blijven mede vanwege hun geografische positie echter onverminderd kwetsbaar voor de effecten van de drugssmokkel in de Caribische regio.

De geschatte productie van cocaïne is (redelijk) stabiel. De vraag in de Verenigde Staten is redelijk constant. De vraag naar drugs in Europa is gestegen. Hierdoor blijft Europa een aantrekkelijke markt voor drugssmokkelaars en blijft de maritieme route via het Caribisch gebied daarvoor een potentiële transitoptie.

In het Caribisch gebied zijn de volgende trends geconstateerd:

- Een toename van de drugssmokkel vanuit Venezuela naar de Dominicaanse Republiek en de republiek Haïti via illegale drugsvluchten, onder meer door het luchtruim boven het grondgebied van de Nederlandse Antillen en Aruba;
- Een toenemend gebruik van de kustzones binnen de territoriale wateren als drugsroutes; en
- De combinatie van drugssmokkel en illegale immigratie.

De maritieme drugsbestrijding blijft daarom zowel in de directe omgeving van de Nederlandse Antillen en Aruba als breder in de regio een belangrijk aandachtsgebied voor de Kustwacht, ook in de komende jaren. De Kustwacht doet dat overigens niet alleen, maar werkt daartoe nauw samen met andere Landsdiensten van de Nederlandse Antillen en Aruba. Daarnaast investeert de Kustwacht in de uitbreiding van samenwerking op het gebied van drugsbestrijding met andere partners in de regio. Die regionale samenwerking heeft betrekking op onder meer informatie-uitwisseling en, waar mogelijk, het uitvoeren van gezamenlijke operaties. Recente drugsvangsten onderschrijven het nut en de noodzaak van méér regionale samenwerking.

2.2.2 Illegale immigratie, mensensmokkel en mensenhandel (opsporing).

Naast de maritieme drugsbestrijding gaat de aandacht van de Kustwacht in toenemende mate uit naar andere verschijningsvormen van grensoverschrijdende criminaliteit, zoals illegale immigratie en mensenhandel. Migratie van bevolkingsgroepen is een eeuwenoud verschijnsel en blijft door de toenemende wereldwijde mobiliteit² en grote verschillen in welvaart actueel. Door de goede verbindingen naar Verenigde Staten en naar Europa blijven de Nederlandse Antillen en Aruba een populaire bestemming voor illegale immigranten. De hoofdreden voor deze illegalen is het zoeken naar een betere toekomst. Dit kan gepaard gaan met criminaliteit. Volgens de VN bedraagt het aantal illegalen op de Nederlandse Antillen bij benadering 48.300³.

De illegale immigratie heeft vaak een raakvlak met criminele activiteiten. Enerzijds omdat illegalen verhoudingsgewijs vaker betrokken zijn bij criminaliteit, anderzijds omdat de illegale immigratie een verband kan hebben met mensensmokkel en mensenhandel. Het is denkbaar dat als gevolg van de verder toenemende welvaartsontwikkeling op de Nederlandse Antillen en Aruba en als gevolg van de staatkundige veranderingen (en de daarmee gepaard gaande sociale verbeteringen) er een grotere aantrekkingskracht zal ontstaan naar m.n. de Saba, Sint Eustatius en Bonaire.

2.2.3 Terrorismebestrijding (Opsporing).

Terrorismebestrijding heeft sinds 2001 zowel op nationaal als internationaal niveau een grote prioriteit gekregen. De landen van het koninkrijk hebben dit onder meer tot uitdrukking gebracht door deze taak in de Gemeenschappelijke Verklaring uit 2001 ook aan de Kustwacht toe te kennen. Hoewel van een specifieke en acute dreiging van terrorisme op de Nederlandse Antillen en Aruba geen sprake is, kan de mogelijkheid van een terroristische activiteit nooit worden uitgesloten. Daarnaast is denkbaar dat ook de Nederlandse Antillen en Aruba door terroristische netwerken gebruikt kunnen worden voor activiteiten die ter ondersteuning dienen, zoals illegale financiering. Terrorismen is geen op zichzelf staand fenomeen maar is vaak nauw verweven met andere vormen van grensoverschrijdende en georganiseerde criminaliteit, zoals de smokkel van verdovende middelen, wapenhandel of illegale immigratie en mensensmokkel. De Kustwacht neemt deze taak daarom mee in haar reguliere taakuitvoering.

---

² WODC-document " Georganiseerde criminaliteit en rechtshandhaving te St. Maarten Kamerstuk 31 200-IV, nr 6, 8 oktober 2007, para 3.12

³ VN World migrant stock report 1960-2005, 2006, Netherlands Antilles; groei van 2000 personen per 5 jaar.

De verwachting is dat de aandacht voor terrorisme hierdoor onverminderd blijft bestaan maar dat de impact hiervan op de capaciteit van de Kustwacht relatief laag blijft.

2.2.4 De bescherming van het (mariene) milieu (Handhaving en toezicht) .

De aandacht en zorg voor de bescherming van het milieu en voor de bescherming van natuurlijke bronnen en rijkdommen is in de afgelopen jaren wereldwijd sterk toegenomen. Dit heeft geleid tot een toename in de behoefte van de Landen wat betreft het laten uitvoeren door de Kustwacht van toezichthoudende en handhavingstaken op het gebied van het (mariene) milieu.

Die toename in de behoeftestelling door de Nederlandse Antillen en Aruba is goed verklaarbaar. Schade aan het (mariene) milieu kan enorme gevolgen hebben voor het toerisme, zowel op en rond de stranden als voor het duiktoerisme. Op de eilandgebieden die afhankelijk zijn van een duurzame vorm van toerisme (vooral de BES eilanden) is de zorg over de bescherming van het (mariene) zo mogelijk nog groter.

De duurzame vorm van toerisme wordt negatief beïnvloed door overbevissing, de aanwezigheid van de olieraffinaderijen, de intensieve scheepvaart, het toenemend toeristisch gebruik van de maritieme omgeving nabij de eilanden en de rijke visgronden. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar de **Sababank**. Dit gebied wordt steeds meer erkend als een uniek natuurgebied dat nadrukkelijk beschermd dient te worden. Zowel via Landsregelgeving als via benutting van de mogelijkheid om het gebied als *Particularly Sensitive Sea Area* (PSSA) aan te wijzen wordt thans getracht de Sababank adequaat te beschermen en tegelijkertijd het scheepvaartverkeer te reguleren. Tevens is de Sababank belangrijk voor de lokale visserij (kreeftenvangst). Tenslotte vormt de Sababank ook een mogelijke bron van minerale rijkdommen en grondstoffen.

Door de strengere milieuregelgeving in steeds grotere gebieden zal de vraag naar handhaving en toezicht door de Kustwacht toenemen.

2.2.5 Gebruik van het maritieme domein (Handhaving en toezicht, dienstverlening).

De scheepvaartintensiteit in de Caribische regio stijgt licht, zowel bij de beroepsvaart als bij de pleziervaart. De intensiteit van de beroepsvaart wordt vooral bepaald door het vervoer van grondstoffen (olie) en goederen die de eilanden in de regio in toenemende mate nodig hebben. Daarnaast groeit, ondanks de variërende brandstofprijzen, de cruisevaart en daarmee het aantal cruiseschepen. De verwachting is dat met de verbreding van het Panama kanaal in 2014 de behoefte aan overslagcapaciteit en daarmee de scheepvaartdichtheid in de Caribische regio nog verder zal groeien.

Door de aanleg van extra kade en havenfaciliteiten op Sint Maarten is het aantal cruise-passagiers sterk gegroeid, van bijna 900.000 in 2001 naar 1,4 miljoen passagiers in 2007. Op vrijwel alle eilanden van de Nederlandse Antillen en Aruba worden initiatieven ontplooid om de havenfaciliteiten uit te breiden en hiermee meer schepen efficiënter te kunnen ontvangen. Dit geldt voor beroeps-, cruise- en pleziervaart.

Dit toenemend gebruik van het maritieme domein vormt niet alleen een extra belasting maar veroorzaakt ook extra risico's voor het (mariene) milieu (bijvoorbeeld de stijging van de kans op ongevallen en verontreinigingen). Dit leidt tot een toenemende behoefte aan handhaving en toezichtcapaciteit op het gebied van de scheepvaart. Dit wordt nog versterkt door een sterke toename in de pleziervaart. Ook daarvoor is toezichtcapaciteit nodig. Tenslotte gaat het groeiend aantal (plezier)vaartuigen in de regio ook gepaard met aandacht voor de veiligheid op zee. Het aantal *Search and Rescue* (SAR) incidenten zal naar verwachting toenemen. Dat betekent dat de Kustwacht ook op dit taakgebied berekend en toegerust moet zijn op een stijgende capaciteitsvraag.

2.2.6 Technologische ontwikkelingen (Alle taakgebieden).

De enorme technologische vooruitgang heeft zich de laatste jaren ook in de maritieme wereld en dus bij de Kustwacht doorgezet. Voorbeelden hiervan bij de Kustwacht zijn de walradarsystemen op de Benedenwindse eilanden, de toepassing van het *Automatic Identification System* (AIS), de ontwikkeling van *Long Range Identification and Tracking* (LRIT) scheepsinformatie en het gebruik van nieuwe beveiligde communicatiemiddelen. Het combineren van diverse ICT-systemen en de bijbehorende inlichtingen data levert voor de Kustwacht een beter inzicht in, en overzichtsbeeld van de maritieme situatie op. Hierdoor kan de Kustwacht de komende jaren nog gericht en effectiever optreden dan voorheen. Deze ontwikkeling staat ook aan de basis van een operationeel concept dat in het taakgebied opsporing wordt aangeduid als "Informatie Gestuurd Optreden" (IGO).

2.2.7 Internationale samenwerking (Opsporing, dienstverlening).

De meeste taakgebieden van de Kustwacht kennen een sterk grensoverschrijdend karakter. Dit geldt in het bijzonder (maar niet uitsluitend) voor de maritieme drugsbestrijding. Het besef en belang van internationale samenwerking is sinds de oprichting van Kustwacht alleen maar toegenomen, parallel aan de mondiale trend van globalisering.

Om de internationale samenwerking op het gebied van drugsbestrijding te intensiveren is enkele jaren geleden de Regionale Maritieme Overeenkomst (RMO)⁴ ontworpen. Dit verdrag is eind 2008 in werking getreden. Het verdrag zal ook voor de Kustwacht betekenis krijgen: het goedkeuringstraject voor het Koninkrijk wordt thans doorlopen. Het verdrag biedt een uitstekende basis om zowel multilateraal als bilateraal uitvoeringsafspraken te maken met andere verdragspartners over gezamenlijke drugsbestrijdingsoperaties, zowel op volle zee als binnen de territoriale wateren. Naar verwachting zullen ook subregionale initiatieven, zoals een ontwerpverdrag tussen de CARICOM lidstaten over veiligheidssamenwerking, een verdere impuls geven aan het gezamenlijk opereren buiten het huidige jurisdictiegebied.

De Kustwacht streeft naar een goede samenwerking met haar partners uit de buurlanden. Dit geldt zowel op het gebied van drugsbestrijding als op het gebied van *Search and Rescue* (SAR). Intensivering van deze relaties biedt de mogelijkheid om effectiever te opereren op deze taakgebieden. Met Venezuela bestaat al sinds 1997 een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van search and rescue. Een soortgelijke overeenkomst is gesloten met de Dominicaanse Republiek in 2007. Een derde overeenkomst op dit gebied met Colombia is nog in voorbereiding.

Vanwege de geografische positie van Sint Maarten en vanwege de bijzondere omstandigheid dat dit het enige eilandgebied is van de Nederlandse Antillen dat wordt gedeeld met een Europese partner, is het van belang om met Frankrijk duidelijke afspraken te maken over wederzijdse operationele samenwerking en over informatieuitwisseling. De Franse autoriteit richt zich m.n. op drugsbestrijding in het oostelijk deel van het Caribische gebied en de Atlantische Oceaan op de routes naar Afrika en Europa. De activiteiten van de Kustwacht in het centrale gedeelte van het Caribische gebied zijn complementair aan de Franse inspanningen. Door in de toekomst nauwer samen te werken met Frankrijk kan ook de drugsbestrijding op de Bovenwindse eilanden een nieuwe impuls krijgen.

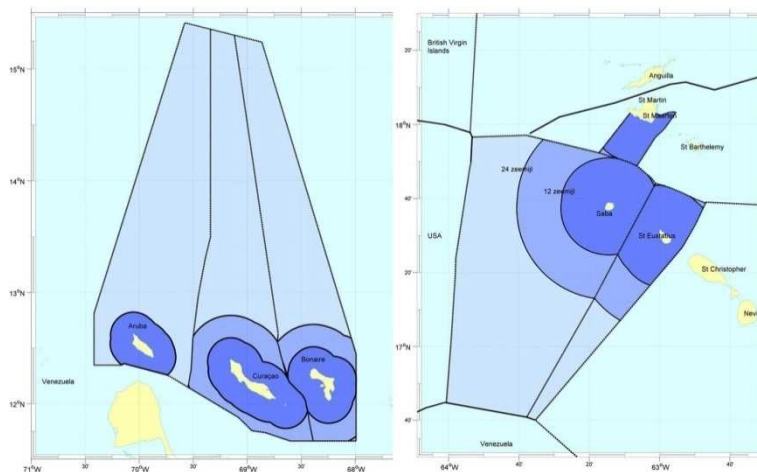
⁴ Het RMO of Regionaal Maritiem Verdrag of Verdrag van San Jose (2003) geeft uitvoering aan het Verdrag van Wenen (1988). Het verdrag is in 2008 in werking getreden. De goedkeuringsprocedure voor de landen van het Koninkrijk loopt nog. Het streven is gericht op ratificatie voor het Koninkrijk in 2009.

2.2.8 Jurisdictie (Opsporing, handhaving en toezicht).

Voor de uitvoering van haar rechtshandavingstaken is de Kustwacht gebonden aan de wateren waarbinnen zij jurisdictie heeft. De Kustwacht heeft ten eerste volledige jurisdictie binnen de territoriale wateren (TTW) van de Nederlandse Antillen en Aruba. Daarnaast heeft zij functionele jurisdictie in de Exclusieve Visserij Zone (EFZ) van de beide Landen.

Zowel de Nederlandse Antillen als Aruba zullen hun functionele rechtsmacht verruimen van een exclusieve visserijzone naar een volledige exclusieve economische zone (EEZ) Dit zal dientengevolge ook betekenen dat de Kustwacht binnen haar verantwoordelijkheidsgebied in deze zone haar taakuitvoering moet verbreden. In de EEZ kunnen immers ook andere taken dan visserijcontrole invulling krijgen, zoals het toezicht op de exploratie en exploitatie van natuurlijke rijkdommen en de bescherming van het milieu.

Ook is in 2006 de Aansluitende zone (AZ) bij Rijkswet vastgelegd. Deze rijkswet biedt aan de landen van het Koninkrijk de mogelijkheid om in deze aansluitende zone gebruik te maken van hun bevoegdheden die binnen het internationaal recht worden toegekend. In de aansluitende zone kunnen toezichthoudende activiteiten worden uitgevoerd in het verlengde van de territoriale wateren zoals douanetoezicht, scheepvaart en milieucontroles en illegale immigratie.

Zone-overzicht (TTW(donkerblauw), AZ(middenblauw), EEZ(lichtblauw))

2.2.9 Verantwoordelijk bestuur (“Good governance”)

In het kader van verbeterd en goed bestuur worden termen als transparantie en efficiency steeds vaker gebruikt. Een belangrijke ontwikkeling is verantwoordelijk bestuur of “Good Governance”. De nadruk ligt hierbij op de kwaliteit van het product of dienst die wordt geleverd. Het gaat hierbij om de legitimiteit van het optreden. Om dit te kunnen beoordelen is verantwoordingsinformatie noodzakelijk om aan te geven dat de producten voldoende zijn en op kostenefficiënte wijze tot stand komen. Ook van de Kustwacht mag worden verwacht dat zij deze ontwikkeling volgt en waar mogelijk toepast in bedrijfsvoerings- en verantwoordingsystematieken.

2.2.10 Doorontwikkeling van het operationele opsporingsconcept.

Voor de doorontwikkeling van het operationele opsporingsconcept van de Kustwacht zijn twee belangrijke ontwikkelingen nodig:

- Toepassing van het concept van Informatie Gestuurd Optreden (IGO)(ook wel *intelligence led policing* genoemd);
- Toepassing van gebiedsgebonden kustwacht inzet (of *Community Policing*)

De eerste belangrijke ontwikkeling op het terrein van de opsporing is de opkomst van Informatie Gestuurd Optreden (IGO). De basisgedachte achter dit concept is dat opsporingswerk gebaseerd moet zijn op actuele en volledige informatie over criminaliteit en onveiligheid. Het verzamelen en analyseren van criminele inlichtingen, informatie en gegevens vooraf is essentieel voor besluitvorming m.b.t. tactische taakuitvoering. Op strategisch niveau moet dit resulteren in het formuleren van opsporingsbeleid.

In het concept van gebiedsgebonden kustwacht inzet staat de aanname centraal dat het opsporingswerk onderdeel is van en bijdraagt aan een gemeenschappelijke veiligheidsaanpak. Hierdoor moet een nauwe samenwerking ontstaan tussen de handhavingsautoriteit en de burger. Dat leidt vervolgens tot meer inzicht in de lokale problemen en kan weer bijdragen aan informatie gestuurd optreden.

2.3 De staatkundige herschikking binnen het Koninkrijk.

Deze paragraaf beschrijft de veranderingen die voortvloeien uit de herschikking van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk en de gevolgen die dat heeft voor de taakuitvoering door de Kustwacht.

De Kustwacht is een uniek samenwerkingsverband tussen de drie Landen van het Koninkrijk. De herschikking van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk leidt ertoe dat het Land Nederlandse Antillen wordt ontmanteld en dat in haar plaats twee nieuwe landen treden, Curaçao en Sint Maarten. Daarnaast zullen de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba als openbaar lichaam onderdeel gaan uitmaken van het Nederlandse staatsbestel. Het uitgangspunt voor dit Lange Termijn Plan is dat het takenpakket en het verantwoordelijkheidsgebied van de Kustwacht niet zal veranderen door de staatkundige herschikking. Voorts zal de beleidsmatige aansturing via de Rijksministerraad en de justitiële aansturing via de ministers van Justitie in grote lijnen hetzelfde zal blijven. Toch is de herschikking van de staatkundige verhoudingen wel van betekenis voor de Kustwacht, deze betekenis is tweeledig:

- De staatkundige herschikking brengt verandering in de **externe** omgeving en heeft daarmee een **indirect** effect op de Kustwacht.
- De staatkundige herschikking brengt verandering in de **interne** omgeving van de Kustwacht en heeft daarmee een **direct** effect op de Kustwacht

2.3.1 **Veranderingen in externe omgeving, indirecte effecten.**

2.3.1.1 Toenemende bestuurlijke en beleidsmatige aandacht.

De bestuurlijke en beleidsmatige aandacht en interesse voor de taakuitvoering door de Kustwacht zal vooral vanuit Nederland toenemen. Nu de BES-eilanden een openbaar lichaam worden binnen het Nederlandse staatsbestel krijgen de Nederlandse vakdepartementen ook beleidsverantwoordelijkheid ten aanzien van deze eilanden. Er is vanuit Nederland nu al meer aandacht voor grensoezicht en de algemene politietaken ("veiligheid"), milieu, scheepvaartaspecten en de duurzame ontwikkeling van de eilanden. Deze aandacht beperkt zich echter niet uitsluitend tot de BES-eilanden. Met het oog op de oprichting van de nieuwe Landen Curaçao en Sint Maarten is ook een toenemende intensivering van de samenwerking tussen de diverse rechtshandavingsinstanties en organisaties merkbaar (bijvoorbeeld in het kader van de oprichting van de nieuwe politiekorpsen). Deze intensivering is ook van belang voor de Kustwacht.

2.3.1.2 Nieuwe partners.

In aanvulling op meer bestuurlijke en beleidsmatige aandacht van de Nederlandse vakdepartementen voor de Kustwacht zullen diverse ministeries ook een uitvoerende rol gaan vervullen op de eilanden. Een toenemende betrokkenheid en aanwezigheid van Nederlandse diensten en personen zoals douane, Koninklijke Marechaussee, AID-inspecteurs en scheepvaart inspecteurs is te verwachten. Ook hierbij is de trend waarneembaar dat taakgebieden van de Kustwacht die tot op heden in algemene zin minder frequent in beeld kwamen, nu belangrijker worden (zoals milieu en scheepvaart) de Kustwacht zal met deze nieuwe partners samenwerking zoeken in de taakuitvoering. Hiermee kan worden voorkomen dat doublures ontstaan in de taakuitvoering en wordt het streven naar effectiviteit versterkt.

2.3.1.3 Verwachte economische groei.

De verwachting bestaat dat de inbedding van de BES-eilanden in het Nederlandse staatsbestel op termijn zal leiden tot een stijging in het welvaartsniveau, met inbegrip van goed bestuur en adequate voorzieningen. Dit kan leiden tot een toenemende aantrekkingskracht voor goederenstromen en persoonsverkeer vanuit de omgeving, waardoor extra druk kan ontstaan op het (maritieme) grenstoezicht. Dit geldt vooral de BES-eilanden. Zij vormen straks een potentiële springplank naar Nederland. Vooral Bonaire zal met haar directe vliegverbinding en grotere haven extra aandacht vragen van de diensten die met het grenstoezicht zijn belast, waaronder de Kustwacht.

2.3.2 Veranderingen binnen Kustwacht, directe effecten.

De staatkundige herschikking resulteert in een uitbreiding van het aantal Landen binnen het Koninkrijk. De Kustwacht is een samenwerkingsverband tussen die Landen. Voor het Land Antillen treden de beide nieuwe Landen in de plaats. Deze Landen zullen in het samenwerkingsverband worden opgenomen. Voor de hand liggende gevolgen daarvan zijn onder meer aanpassingen in de samenstelling van de Kustwachtfora, aanpassingen in de rechtspositie van het Kustwachtpersoneel en aanpassing van de benaming van de Kustwacht.

2.4 Kustwacht op Maat: differentiatie per regio, maatwerk per eilandgebied

Er bestaan aanzienlijke verschillen in ontwikkelingen, maritieme activiteiten, geografische en culturele aspecten tussen de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen en Aruba. Daarnaast bestaan verschillen tussen de beide eilandregio's: de Bovenwinden en Benedenwinden. Daarom is het van belang in de analyse van de effecten op de Kustwacht ook rekening te houden met de unieke eigenschappen van iedere regio en ieder individueel eilandgebied. Ten aanzien van de Bovenwindse eilanden is sprake van:

- Een grote intensiteit van recreatief scheepvaartverkeer met irreguliere vaarpatronen en gedrag;
- grote aantallen tankers (Sint Eustatius) en cruiseschepen (Sint Maarten);
- een complexe ligging met veel internationale grenzen;
- een minder omvangrijke aanwezigheid van de Kustwacht dan op de Benedenwinden. Dit resulteert in een navenante wens van de Bovenwindse eilandgebieden tot meer zichtbaarheid van de Kustwacht;
- een groot economisch en natuurbeschermingsbelang van de Sababank voor de eilandgebieden en daarmee een specifieke behoefte aan taakuitvoering door Kustwacht.

Deze verschillen tussen de Bovenwinden en de Benedenwinden zullen nadrukkelijker dan voorheen tot uiting moeten komen in de zichtbaarheid en de verdeling van de capaciteiten van de Kustwacht tussen beide regio's. Het streven moet zijn de Kustwachtcapaciteiten als maatwerk aan te bieden, zodat meer differentiatie kan worden aangebracht tussen de beide regio's en meer maatwerk per eilandgebied kan worden geleverd.

3 Beleidskeuzes

3.1 Inleiding.

De Kustwacht moet anticiperen op de voorziene ontwikkelingen in haar werkomgeving en op de ontwikkelingen die voortvloeien uit de staatkundige herschikking binnen het Koninkrijk. De maatregelen die de Kustwacht in staat moeten stellen om hiervoor adequaat toegerust te zijn hebben vooral betrekking op het toekomstig beleid, de operaties, het personeel en het materieel van de Kustwacht. De uitvoeringshandelingen die hiervoor nodig zijn vinden hun weerslag in het verder *verbeteren* en in het *versterken* van de Kustwacht. Maatregelen behorende bij het verder *verbeteren* zijn opgenomen in het Activiteitenplan en Begroting 2010-2014, dat samen het Lange Termijn Plan ter goedkeuring aan de Rijksministerraad wordt voorgelegd. Deze maatregelen hebben een zodanig geringe financiële omvang dat zij wel passen binnen de bestaande financiële kaders voor de Kustwacht. Dit hoofdstuk beperkt zich daarom tot beleidskeuzes die betrekking hebben op het *versterken* van de Kustwacht.

3.2 Van omgevingsanalyse naar gevolgen voor de uitvoering in de taakgebieden.

De gesignaleerde ontwikkelingen uit de omgevingsanalyse in hoofdstuk 2, worden in de navolgende subparagrafen vertaald naar de taakgebieden van de Kustwacht. De gevolgen worden per taakgebied toegelicht. Voor deze beschrijving wordt de opsomming van de taakgebieden uit de Rijkswet Kustwacht gebruikt.

3.2.1 Algemene politietaak.

De uitvoering van de algemene politietaak richt zich nu primair op drugsbestrijding en wapensmokkel. In de huidige beleidsplannen wordt hier een hoge prioriteit aan toegekend: 80% van beschikbare capaciteit van de Kustwacht is gericht op drugsbestrijding, bestrijding van vuurwapensmokkel en bestrijding van illegale immigratie.

De algemene politietaak heeft echter een bredere betekenis en beslaat alle vormen van het Kustwacht optreden en vooral de gebiedsgebonden Kustwachtinzet. Hierbij moet de Kustwacht dus zicht hebben op de lokale maritieme problemen, weten wat er leeft in de lokale gemeenschap, gezamenlijk met hen naar oplossingen zoeken, verantwoording afleggen aan die gemeenschap maar ook in staat zijn dwingend op te treden. Als gevolg van het toenemend gebruik zullen juist deze aspecten naar verwachting in belang toenemen ten gevolge van het groeiend toerisme en het daaruit voortvloeiende intensievere (recreatieve) gebruik van de kuststrook. Daarnaast is er een toenemend belang van zichtbaarheid van de Kustwacht ("blauw op zee") en draagt gebiedsgebonden Kustwachtinzet bij aan de verdere versterking van de informatiepositie van de Kustwacht.

3.2.2 Terrorismebestrijding.

Terrorismebestrijding is een taak van de Kustwacht en blijft ook in de nabije toekomst een integraal onderdeel vormen van de uitvoering in de overige taakgebieden. Op basis van diverse analyses is een stijging of toenemende aandacht op het taakgebied van terrorismebestrijding niet verwachtbaar. Een serieus incident in de regio kan dit uiteraard sterk veranderen. De kans daarop wordt echter gering geacht.

3.2.3 (Maritiem) Grenstoezicht .

Aan de bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel wordt sinds 2007 méér prioriteit gegeven (samen met drugsbestrijding en de bestrijding van wapensmokkel is 80% van beschikbare capaciteit van de Kustwacht hiervoor bestemd). Deze intensivering vloeit voort uit de gemeenschappelijke aanpak van deze problematiek door opsporings- en handhavingdiensten van de drie landen van het Koninkrijk. Daarnaast heeft ook de strafbaarstelling door de Nederlandse Antillen en Aruba van mensensmokkel een impuls gegeven aan dit taakgebied. Migratie blijft een probleem in de regio, vooral door de grote welvaartsverschillen. Vanwege de voorgenomen staatkundige herschikking en de daaruit voortvloeiende verschillen tussen de (ei-)landen is een aantrekkingskracht op de BES-eilanden verwachtbaar. Daarom moet rekening worden gehouden met een intensivering van de bestrijding van illegale immigratie tussen de eilanden. Het belang van de maritieme grenstoezichttaak van de Kustwacht zal de komende jaren verder toenemen.

3.2.4 Douanetoezicht.

De taak douanetoezicht hangt nauw samen met drugsbestrijding. Drugsbestrijding heeft in de huidige beleidsplannen hoge prioriteit. De drugsproblematiek blijft bestaan en daarmee ook de behoefte aan douanetoezicht. Daarnaast zal er in de komende jaren ook aandacht moeten worden besteed aan het toezicht op de in-/uit- en doorvoer van andere (illegale) producten zoals CITES⁵-goederen, sigaretten, drank en illegale geldtransporten. Het belang van de uitvoering van deze taak zal toe nemen vanwege de instelling van de Aansluitende Zone, die meer mogelijkheden tot het uitoefenen van douanetoezicht biedt. Ook bestaat de kans dat de staatkundige herschikking leidt tot smokkel van illegale goederen richting de BES-eilanden. De aard en omvang, alsmede het belang van het douanetoezicht tussen deze (ei-)landen zal toenemen.

3.2.5 Visserij.

De ontwikkelingen in het maritieme domein en de staatkundige herschikking zullen leiden tot een intensivering van het taakgebied visserij. Met name de ecologische en economische waarde en de voorgestelde speciale status van de Sababank creëert een toenemende behoefte aan toezicht door de Kustwacht.

3.2.6 Milieu(verontreiniging).

De wereldwijde aandacht voor het milieu, het toenemende belang voor duurzame vormen van toerisme en de staatkundige herstructurering zullen leiden tot een intensivering van het taakgebied milieu(-verontreiniging). Door de afkondiging van de EEZ in de Landsverordening Maritiem Beheer (voor de Nederlandse Antillen) wordt het jurisdictiegebied t.a.v. het milieu tevens vergroot. De impact van milieuverontreiniging op het (toenemende) toerisme is groot. Daarnaast zal de staatkundige herschikking ook leiden tot een toenemende aandacht voor het milieuaspect in relatie tot de Sababank. Hierbij vormt de nieuwe beleidsverantwoordelijkheid van de Ministeries V&W en LNV een drijvende factor.

3.2.7 Mariene milieu.

De argumenten zoals hierboven gebruikt zijn ook van toepassing op het mariene milieu. Dit leidt tot een intensivering van het taakgebied mariene milieu. Hiervoor geldt dat de aandacht voor het mariene milieu geïntensiveerd moet worden om een duurzaam gebruik van de kuststrook te kunnen blijven garanderen. Dit wordt verder versterkt door de verschuiving in de beleidsverantwoordelijkheid naar Nederlandse departementen voor wat betreft de BES.

---

⁵ Conventie van Washington (CITES) uit 1975 waar het CITES-verdrag is opgesteld dat streeft naar bescherming en instandhouding van in het wild levende dier- en plantensoorten, door de handel hierin te controleren.

3.2.8 Scheepvaart.

De pleziervaart nabij de eilanden zal toenemen mede door de groei van het toerisme en de recreatie in de regio. De intensiteit van overige scheepvaart zal minimaal gelijk blijven maar waarschijnlijk op termijn ook stijgen als gevolg van economische groei. De nieuwe landsverordening Maritiem Beheer besteedt nadrukkelijk aandacht aan de controle van de scheepvaart. Dit zal binnenkort leiden tot uitvoeringsbepalingen op dat gebied. Voorts zal het belang van bewaken van scheepvaart toenemen als gevolg van internationale wetgeving en verplichtingen. Ook de nieuwe beleidsverantwoordelijke (Nederlandse) departementen staan een strenger toezicht op taakgebied scheepvaart voor. Al deze aspecten resulteren in een intensivering van dit taakgebied.

3.2.9 Hulpverlening en Search en Rescue.

Een groeiende scheepvaartintensiteit en het toenemende beroeps- en recreatief gebruik van het water (met name de kuststrook voor toerisme) vergroot de kans op incidenten en de vraag om hulpverlening. Ook kan de toekomstige beleidsverantwoordelijkheid van het Ministerie van V&W leiden tot aanvullende eisen ten aanzien van Search and Rescue (SAR), vooral bij Bonaire. Een en ander zal leiden tot een intensivering van dit taakgebied bij de Kustwacht.

3.2.10 Rampenbestrijding.

De kans op een ramp neemt toe als gevolg van een intensiever gebruik van het water. Vooral de transporten van brandstofproducten (van en naar terminals en raffinaderijen) vormen een risicofactor. De verhoogde aandacht voor het milieu (inclusief uitbreiding van de Kustwacht verantwoordelijkheid in de EEZ) betekent dat er eerder gereageerd zal moeten worden op grootschalige milieu-incidenten of overtredingen. Dit vraagt om extra aandacht en mogelijk extra reactievermogen van de Kustwacht. Op de Nederlandse Antillen en Aruba is de capaciteit voor de bestrijding van milieu-incidenten buiten de Kuststrook niet aanwezig terwijl de aandacht hiervoor wel toeneemt.

3.3 Gevolgen van de staatkundige herschikking binnen het Koninkrijk.

De staatkundige herschikking binnen het Koninkrijk zal ook enkele directe en indirecte gevolgen hebben voor de Kustwacht. De uitbreiding van het aantal Landen binnen het Koninkrijk en de beleidsverantwoordelijkheid van de Nederlandse vakdepartementen voor de drie BES eilanden leidt tot:

- Een andere naam voor de Kustwacht.
- Een aanpassing van de samenstelling van de Kustwachtfora zoals de Kustwachtcommissie. De vertegenwoordigers van de nieuwe Landen krijgen een plek aan tafel, zodat zij volwaardig kunnen participeren in de beleidsmatige aansturing van de Kustwacht.
- Het ontwikkelen van de Kustwacht als maritiem expertisecentrum. De verwachte veranderingen van en toename aan wet- en regelgeving dwingt de Kustwacht deze ontwikkelingen nauwlettend te volgen. Deze verandering biedt de Kustwacht een kans om zich meer als (regionaal) maritiem expertise centrum te ontwikkelen. Door het binnenhalen en behouden van kennis en deskundigheid kan de Kustwacht in de toekomst een belangrijke voortrekkersrol op dit vlak vervullen en kan zij, waar nodig een adviserende rol vervullen naar partnerorganisaties en overheden in de regio.
- Het onderzoek naar mogelijkheden voor de totstandkoming van een uniforme rechtspositie. Na de staatkundige veranderingen kan het aantal verschillende

rechtsposities toenemen. In theorie kan dat oplopen tot acht verschillende rechtsposities. Die situatie bemoeilijkt de bedrijfsvoering binnen de Kustwacht. Daarom wordt thans onderzocht welke maatregelen in samenspraak met de Landen kunnen worden genomen om die situatie zoveel mogelijk te voorkomen.

- Het onderzoeken van de noodzaak tot het aanpassen van de financiële verdeelsleutel tussen de landen van het Koninkrijk. Met de toename van het aantal landen en de inpassing van de BES-eilanden moet de oude verdeling, gebaseerd op 3 landen, mogelijk worden aangepast aan de nieuwe situatie.

Van omgevingsanalyse naar gevolgen per taakgebied – schematisch overzicht.

De verwachte ontwikkelingen leiden tot veranderingen in de taakgebieden van de Kustwacht. In onderstaande tabel wordt de verwachte wijziging per taakgebied schematisch weergegeven.

	Taakgebied	Verwachting (beeld)	Verwachting (omschrijving)
Toezicht en opsporing	Algemene politietaken	↑	licht stijgend
	Terrorismebestrijding	↔	constant
	Grensbewaking	↑↑	stijgend
	Douanetoezicht	↑	licht stijgend
	Visserij	↑	licht stijgend
	Milieu-verontreiniging	↑↑	stijgend
	Mariene milieu	↑↑	stijgend
	Scheepvaart	↑↑	stijgend
	Dienstverlening	Hulpverlening en NSV ⁶	↑
Rampenbestrijding		↑	licht stijgend

3.4 Algemene veranderingen op de taakgebieden.

De bovenstaande ontwikkelingen vragen om drie veranderingen op de taakgebieden.

- a. *Prioriteitstelling tussen taakgebieden.* Er zal in de toekomst een andere prioriteitenverdeling noodzakelijk zijn wat betreft de aandacht voor de taakgebieden van de Kustwacht. Naast de blijvende aandacht voor de traditionele zware vormen van grensoverschrijdende criminaliteit (drugssmokkel, vuurwapensmokkel en illegale immigratie), waar nu 80 % van de capaciteit van de Kustwacht op wordt gericht, zal het toenemend belang van de andere toezichthoudende taken (zoals milieu, visserij en scheepvaart) en de relevantie van gebiedsgebonden Kustwachtoptreden (inclusief presentie en zichtbaarheid) een groter beroep doen op de capaciteit van de Kustwacht. De Kustwacht moet haar middelen hierop inrichten maar dit mag niet ten koste gaan van de bestrijding van de grens overschrijdende criminaliteit.

⁶ Nood, Spoed en Veiligheidsverkeer.

- b. *Intensivering binnen taakgebieden.* Hoewel er geen verandering van het aantal taken lijkt op te treden, neemt het belang van het maritieme domein op alle terreinen toe. Daarmee zal de behoefte aan Kustwacht optreden gedurende de komende jaren een stijgende lijn kennen. Deze meerbehoefte op alle taakgebieden maakt uitbreiding van de Kustwacht capaciteit noodzakelijk. Naast de onder a. genoemde noodzakelijke andere prioriteitenverdeling leidt dit ook tot een intensivering van de activiteiten per taakgebied.
- c. *Verschuiving van het geografische werkgebied.* De Kustwacht richt zich nu op het volledige gebied vallende binnen haar jurisdictie. In het huidige profiel is het werkgebied vooral gebaseerd op de traditionele drugsbestrijdingstaken die zich binnen territoriale wateren maar op enige afstand van de kust plaatsvinden. Er is een geografische verschuiving binnen het verantwoordelijkheidsgebied verwachtbaar met enerzijds een intensivering nabij de kust (vanwege toerisme en marien milieu) en anderzijds juist een beweging van de kust af (vanwege o.a. de uitbreiding van nationale en internationale jurisdictiemogelijkheden, en de toenemende zorg voor milieu en grenstoezicht). Hierbij krijgen bepaalde specifieke gebieden meer aandacht, zoals de Sababank en het zeegebied rondom Bonaire. Daarnaast moet de aandacht meer verspreid worden over het gehele verantwoordelijkheidsgebied, inclusief EEZ en nabij eilandgebieden zonder steunpunt. Dit afwijkende profiel vereist niet alleen een andere operationele inzet maar vergt ook een aanpassing van de Kustwachtcapaciteit.

3.5 De Kustwacht in 2018: Versterking van het operationeel vermogen

De Kustwacht moet in 2018 in staat zijn om al haar taken naar behoren uit te voeren. Om de bovengenoemde drie veranderingen op haar taakgebieden toe te passen is een aanpassing van het operationeel vermogen van de Kustwacht noodzakelijk. Deze aanpassingen worden voorgesteld in de navolgende subparagrafen. De Kustwacht zal moeten worden versterkt door kwalitatieve en kwantitatieve aanpassingen. De subparagrafen hebben betrekking op de kwantitatieve aanpassingen.

De veranderingen op de taakgebieden geven aan dat een intensivering en een bijstelling van de prioriteiten binnen de taakuitvoering geboden is en dat een verschuiving van het geografische werkgebied wenselijk is. Er zal daardoor tevens een groter en andersoortig beroep op de capaciteiten (middelen) van de Kustwacht worden gedaan.

Het huidige scala aan capaciteiten is op dit moment voldoende om in grote lijnen effectief te kunnen optreden binnen het werkgebied van de Kustwacht.

Het hedendaagse integrale operationele concept van detectie, reactie en coördinatie blijft ook in de toekomst nodig. De verbreding en intensivering van taken en de verandering van het werkgebied zijn echter niet te ondervangen met de huidige middelen en vereisen een aantal aanvullende capaciteiten.

3.5.1 Kleine varende capaciteit.

De verbreding van taken met meer aandacht voor gebiedsgebonden Kustwachtinzet, de extra aandacht voor het milieu en het intensievere gebruik van de maritieme omgeving vooral binnen de kuststrook vragen om een capaciteitsuitbreiding. Die extra capaciteit moet gemakkelijk tot op de vloedlijn en binnen de riffen (ondiep water), havens en ankerplaatsen kunnen worden benut. Daarnaast moet deze capaciteit eenvoudig te gebruiken, te onderhouden en manoeuvreerbaar zijn in een drukke omgeving waarin alle vormen van watergebruik (zwemmers, jetski's, zeilers etc.) voorkomen. De robuuste super-RHIB's van de Kustwacht zijn niet bedoeld, noch geschikt voor optreden in ondiep water. De eenmalige verwervingskosten voor één kleine varende capaciteit bedragen ongeveer 0,05 M€ per stuk.

3.5.2 Middelgrote varende capaciteit.

De verschuiving van het werkgebied naar open zee creëert een meerbehoefte aan een middelgrote varende capaciteit. Deze verschuiving wordt vooral veroorzaakt door de groeiende noodzaak en juridische mogelijkheden tot optreden in de Aansluitende Zone, in de Exclusieve Economische Zone en op volle zee.

Binnen de huidige Kustwachtcapaciteit in deze categorie is, gegeven de huidige personeelsformatie, geen tot weinig ruimte voor extra vaaruren. Het is daarom wenselijk, gezien de omvang van de groei van het werkkerrein voor de Kustwacht rondom de Bovenwindse eilanden, om op zowel de Boven- als de Benedenwindse eilanden een evenredige beschikbaarheid van deze capaciteit te garanderen (thans zijn twee van de drie cutters gestationeerd op de Benedenwinden).

Deze middelgrote varende capaciteit bezit voldoende voortzettingsvermogen (en kan dus langdurig op zee verblijven), een interceptiecapaciteit en goede verbindingen benodigd voor het uitvoeren van gecoördineerde operaties.

Als oplossingsrichting voor deze meerbehoefte aan vaardagen kan worden gedacht aan extra inzet van het stationsschip (Defensiemiddel) en de Kustwachtcutters. Dit laatste zou gerealiseerd kunnen worden door verwerving van een extra cutter of een andere personele inzet (een z.g. vierde bemanning). Nader onderzoek moet uitwijzen hoe aan deze structurele meerbehoefte verder invulling kan worden gegeven.

3.5.3 Verbeteren van het situatiebeeld

Een beter situatiebeeld van de directe omgeving, een grondige analyse van de activiteiten in die omgeving, het toepassen van aanvullende inlichtingen bij operationele inzet (IGO) en een directer contact met de samenleving moeten leiden tot een efficiëntere inzet van de middelen van de Kustwacht. Dit past in de verdergaande aanscherping van de opsporingsinspanningen bij de Kustwacht. De technologische ontwikkelingen stellen de Kustwacht in staat de daarvoor benodigde informatie uitwisseling goed toe te passen. De verbeteringen in het situatiebeeld van de Kustwacht kunnen met vier initiatieven worden bereikt door :

- Het vergroten van de detectiecapaciteit door uitbreiding van het bestaande walradardetectiesysteem met een soortgelijk systeem voor de Bovenwinden.
- Het optimaliseren van de informatieuitwisseling tussen het Reddings en Coördinatie Centrum (RCC) en alle grote varende en vliegende Kustwachteenheden via toepassing van het concept van Verbeterde Informatie Uitwisseling (VIU).
- Het efficiënt analyseren van alle beschikbare informatie om dit te operationaliseren (IGO).
- Het creëren van nauwere banden met de directe werkomgeving van de Kustwacht in het kader van gebiedsgebonden Kustwachtinzet.

Het concept van gebiedsgebonden Kustwachtinzet (laatste initiatief) is ondergebracht in de maatregelen behorende bij de kwalitatieve aanpassingen. De eerste drie initiatieven, die kwantitatieve aanpassingen betreffen, worden hieronder behandeld.

3.5.3.1 Vergroting van de detectiecapaciteit op de Bovenwindse eilanden.

Op de Benedenwinden wordt het gebruik van een actueel situatiebeeld gecombineerd met inlichtingen vanuit de info-unit⁷ van de Kustwacht al met succes toegepast. Het situatiebeeld wordt verkregen door het walradarsysteem op de Benedenwinden. Met het besluit tot de bouw van het Benedenwindse walradarsysteem in 2004 werd ook uitbreiding naar de Bovenwinden voorzien. Alvorens tot uitbreiding over te gaan zou een evaluatie van het Benedenwindse systeem worden uitgevoerd. Uit die evaluatie, uitgevoerd in 2008, blijkt dat het walradarsysteem een meerwaarde heeft voor de Benedenwindse eilanden. Bij veel drugsvangsten in het afgelopen jaar heeft de walradar een doorslaggevende rol gespeeld. Daarnaast draagt het radarsysteem ook bij aan resultaten op andere taakgebieden zoals bijvoorbeeld SAR.

Uit de omgevingsanalyse blijkt dat juist bij de Bovenwinden een sterke behoefte bestaat om te beschikken over een goed actueel situatiebeeld en daardoor gerichte of informatiegestuurde inzet te kunnen plegen. Een walradarsysteem kan hier niet alleen voor de bestrijding van traditionele zware vormen van grensoverschrijdende criminaliteit worden gebruikt maar kan ook worden benut voor de overige taken zoals die van controle op visserij, het (mariene)milieu en controle van de scheepvaart. O.a. ten gevolge van het duurzaam toerisme, de intensieve cruise- en tanker scheepvaart, het intensieve recreatieve gebruik van het water en de voorgestelde speciale status van de Sababank vereisen deze overige taken meer aandacht van de Kustwacht dan voorheen.

De verwerving van een Bovenwinds radarsysteem sluit aan bij:

- De voortzetting van de initieel voorziene uitbreiding van het walradarsysteem naar de Bovenwinden.
- Het verkrijgen van een continu situatiebeeld van de maritieme omgeving van de Bovenwinden waardoor het concept van informatiegestuurd optreden ten volle kan worden benut. Het nut van dit concept heeft zich bij de Benedenwinden al bewezen.

Tegelijkertijd moet worden vastgesteld dat een walradarsysteem voor de Bovenwinden veel kostbaarder in aanschaf en gebruik zal zijn dan in 2004 nog werd voorzien. Door de complexere geografische en infrastructurele omstandigheden en de hogere eisen aan het materieel (bestand tegen orkanen) zal de kostprijs voor de aanschaf en exploitatie van een radarsysteem aanzienlijk hoger zijn dan het bestaande systeem op de Benedenwinden. Voor een efficiënt reactie- en opvolgingsvermogen is bovendien samenwerking met de Franse autoriteit vrijwel onontbeerlijk. Voorts dient rekening gehouden te worden met kosten voor de personele en infrastructurele uitbreiding.

Alternatieve mogelijkheden voor de opbouw van een beter situatiebeeld op de Bovenwinden zijn extra patrouilles op het water of in de lucht met de huidige capaciteit, maar de dekkingsgraad daarvan is lager. Satelliet detectie als alternatief is niet verwachtbaar voor 2015 en uitbreiding van de huidige luchtverkenningcapaciteit met extra vliegtuigen en helikopters is naar verwachting duurder dan een walradarsysteem.

---

⁷ Voornaamste taak van de Info Unit binnen de staf van de Kustwacht is het verzamelen, analyseren en veredelen van informatie afkomstig van de diverse bronnen, teneinde optreden mogelijk te maken. De Info-unit bestaat uit analisten, onderzoekers, databeheerders en personeel van de Koninklijke Marechaussee. Analyse geeft aan dat in de helft van de drugsonderscheppingen informatie bij de Kustwacht van vitaal belang is gebleken.

3.5.3.2 Optimaliseren van informatie-uitwisseling

Uitwisseling van het verbeterde situatiebeeld creëert een beter bewustzijn van de werkomgeving bij alle operationele gebruikers bij de Kustwacht⁸. Uitwisseling van informatie (o.a. radarinformatie, datagegevens van schepen en inlichtingen) tussen het Reddings en Coördinatie Centrum (RCC) te Curaçao en alle grote varende en vliegende Kustwachteenheden moet daarom worden geoptimaliseerd. Dit valt bij de Kustwacht te realiseren door het initiatief *Verbeterde Informatie Uitwisseling* (VIU) uit te voeren. Dit initiatief kenmerkt zich door het gebruik van beveiligde datatransmissie via een satellietverbinding. De toepassing leidt tot een snellere en efficiëntere operationele besluitvorming zowel op het RCC als in het operationele veld. De verwervingskosten worden geschat op 1 M€.

3.5.3.3 Toepassing van Informatie gestuurd optreden

IGO is één van de twee aspecten (naast gebiedsgebonden Kustwachtinzet) die bijdragen aan een verdere aanscherping van de opsporingssystematiek voor de Kustwacht. Het betekent een kwalitatieve verbetering van de Kustwacht. Het verzamelen en analyseren van criminele inlichtingen en gegevens vooraf is essentieel voor besluitvorming op zowel de taakuitvoering (tactische niveau) als op beleidsmatige aspecten/plannen (strategische niveau). Hiertoe is in 2007 al de zogenaamde Info-unit van de Kustwacht opgericht. De huidige ervaringen met de Info-unit geven aan dat in ieder geval er een aanvullende behoefte bestaat aan een informatiedesk op elk maritiem steunpunt. De personele kosten worden geraamd op 0,1M€ per jaar.

3.5.4 Het vergroten van de presentie en het reactievermogen ten behoeve van Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

Het aanpassen van de prioriteitstelling bij de taakgebieden en de verschuiving van het werkgebied vragen om een geografische accentverschuiving. De verschuiving geldt behalve naar open zee en de kuststrook ook naar de eilanden zonder permanente Kustwacht aanwezigheid. Juist hier is in de toekomst een toenemende beleidsbehoefte verwachtbaar, vooral voor de overige taken en grensbewaking. Daarnaast vereisen de specifieke lokale omstandigheden om meer frequente en structurele aanwezigheid van de Kustwacht. Hierdoor kan een kleinere reactietijd gecreëerd worden. Hoewel in het verleden werd vastgehouden aan het principe van inzet vanuit de drie steunpunten en wensen voor uitbreiding van het aantal Kustwachtvestigingen om die reden niet opportuun werden geacht, dient deze behoefte mede tegen de achtergrond van de veranderingen in de staatkundige verhoudingen te worden heroverwogen. Bij de overweging om nieuwe vestigingen voor de Kustwacht te introduceren blijft een kosten-baten analyse overigens onverminderd een belangrijke beslissingsfactor.

Rekening houdende met de schaal en de omvang van de lokale omstandigheden voor de BES eilanden ligt daarom het navolgende in de rede:

- De bouw van een Kustwachtdependance op Bonaire. De kosten voor de bouw van een dependance te Bonaire al dan niet in samenwerking met andere landsdiensten en/of ministeries worden begroot op 0,5 M€. Dit betreft uitsluitend kosten voor de infrastructuur.
- Het vergroten van de patrouille inspanning op Sint Eustatius/Saba, tot minimaal een verdubbeling van de huidige inspanningen. De kosten van de extra personele inzet op de BES-eilanden bedraagt hiervoor ongeveer 0,02 M€ per jaar.

---

⁸ Dit wordt *Maritime Situational Awareness* genoemd.

3.5.5 Beschikken over een olieruimingscapaciteit.

Het belang van het milieu (en de aandacht voor milieu verontreiniging) neemt toe. Onder leiding van de landelijke en eilandelijke instanties ondersteunt de Kustwacht de rampenbestrijding. De rampenbestrijding is een primaire verantwoordelijkheid van die instanties. De Kustwacht beschikt zelf nauwelijks over een capaciteit (de DASH-8 patrouille vliegtuig beschikt over een geringe sproeicapaciteit) om milieuverontreinigingen op **open zee** te bestrijden. De civiele (haven) instanties en olieraffinaderijen beschikken slechts over een geringe capaciteit die voornamelijk geschikt is voor binnenwateren. Het bezit van een olieruimingscapaciteit voor de Kustwacht op open zee vormt hierop een aanvullende capaciteit en past binnen de taak rampenbestrijding. Een modulaire en mobiele aanpassing aan vaartuigen bedraagt eenmalig 0,5 M€.

3.5.6 Duikcapaciteit.

Het primaire doel van de Kustwacht op het gebied van terrorismebestrijding is het voorkomen van een terroristische aanslag. De secundaire doelstelling is om de gevolgen voortvloeiend uit een terroristische aanslag zoveel mogelijk te beperken (rampenbestrijding). In het repressieve optreden van de Kustwacht past een vorm van duikcapaciteit. Die capaciteit is daarnaast bruikbaar in geval van SAR cases (controle omgeslagen vaartuigen en het bergen van personen) of in het kader van ondersteuning van strafrechtelijk onderzoek in het kader van drugsbestrijding (bijvoorbeeld onderzoek onder scheepsrompen of het zoeken naar overboord gezette contrabande). Een dergelijke duikcapaciteit ontbreekt thans. Er dient onderzoek plaats te vinden naar de mogelijkheden voor het opzetten van een duikteam bij de Kustwacht al dan niet samen met Defensie of partnerdiensten zoals de douane. Een eerste inschatting van de kosten bedraagt 0,1M € per jaar.

3.5.7 Moderniseren van communicatiemiddelen

Naast de vervanging van kleinere (deel) apparatuur betreft het hier het beveiligde "Chuchubi" netwerk (vnl. gebruikt als werknets voor Kustwacht inzet) en het VHF-netwerk (hoofdzakelijk benodigd voor de bewaking van het SAR-gebied).

Het Chuchubi netwerk is al enige tijd ingevoerd maar lijkt nog niet volledig aan de verwachtingen te voldoen. Een evaluatie van het systeem is daarom gewenst.

Het VHF- netwerk bestaat al langere tijd en maakt gebruik van het straalpad van Defensie. Vervanging is begroot in het APB 2009-2013 gedurende 2009-2011. Voortschrijdend inzicht geeft aan dat vervanging pas omstreeks 2012 nodig is en dat het daarvoor gereserveerde bedrag aangepast kan worden.

3.5.8 Nieuwe systematieken voor prestatiemeting

De aandacht voor verantwoordelijk bestuur of *good governance* vraagt om gedegen en transparante externe verantwoording en interne sturingsmechanismen. Dit wordt zichtbaar gemaakt door prestatie of effectiviteitsmeting. Sinds 2003 past de Kustwacht prestatiemeting toe. Dit draagt bij aan een verbetering van de externe verantwoording. De huidige systematiek van prestatiemeting is echter beperkt: het is sterk productgeoriënteerd en heeft weinig koppeling met de interne bedrijfsvoering.

Daarom wordt een nieuwe systematiek ontwikkeld die gebaseerd is op de missie⁹ van de Kustwacht. Met deze systematiek is het mogelijk om zowel externe verantwoording als interne sturing van de Kustwacht bedrijfsprocessen verder te verbeteren.

---

⁹ De missie wordt hierbij ontleend in 4 submissies te weten: voorkomen, vaststellen, optreden en hulpverlening. Deze submissies worden gekoppeld aan zes kritische succesfactoren (KSF). Indien de organisatie deze KSF-en goed uitvoert dan wordt de (sub)missie en daarmee de totale missie behaald. Om te bepalen of de KSF behaald wordt, zijn deze weer opgebouwd uit prestatie-indicatoren (PIN).

3.6 Schematisch overzicht

De uit de omgevingsanalyse volgende ontwikkelingsaspecten leiden tot een drietal veranderingen op de taken van de Kustwacht. Deze veranderingen vergen een aanpassing van het vermogen van de Kustwacht. De aanpassingen maken een aantal beleidskeuzes of beslispunten noodzakelijk. In de bijlage wordt in tabelvorm de relatie weergegeven tussen de beleidskeuzes/beslispunten en de aspecten voortvloeiende uit omgevingsanalyse.

4 Conclusies, beslispunten en aanbevelingen

4.1 Conclusies

De omgeving waarin de Kustwacht haar taken uitvoert zal de komende jaren veranderen, mede als gevolg van de aanstaande herschikking van de staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk. De omgevingswijzigingen zijn in een analyse in hoofdstuk 2 uiteengezet en toegelicht. Op basis van deze omgevingsanalyse moet de Kustwacht zich aanpassen om zo ook in de toekomst op haar taken berekend te blijven. Deze veranderingen in de omgeving leiden tot veranderingen van de taakgebieden van de Kustwacht. Op nagenoeg elk taakgebied is een aanpassing voor de Kustwacht noodzakelijk. In hoofdstuk 3 worden die veranderingen per taakgebied geduid. De veranderingen hebben betrekking op de kwaliteit en op de kwantiteit (capaciteit) van de Kustwacht.

De ontwikkelingen uit de omgevingsanalyse vereisen twee soorten aanpassingen bij de Kustwacht:

- Verbeteren. De Kustwacht moet zich tot 2018 voortdurend verder verbeteren. De nadruk zal liggen op een kwalitatieve aanpassing. Dit heeft betrekking op de kennis en vaardigheden van zowel de organisatie als het personeel. Ook moet de bestuurskracht van de Kustwacht worden verbeterd. De bijbehorende maatregelen zijn ingebed binnen de financiële kaders van het Activiteiten Plan en Begroting (APB) 2010-2014.
- Versterken: De Kustwacht moet tot 2018 kwantitatief worden versterkt met een aantal aanvullende capaciteiten. Deze aanvullingen maken onderdeel uit van het Lange Termijn Plan 2009-2018.

4.2 Beslispunten

De beslispunten voor de Rijksministerraad hebben betrekking op deze aanvullende capaciteitsbehoeftes voor de *Kustwacht*. Deze behoeftes worden voorzien van een inschatting van de kosten (prijspeil 2008) hieronder schematisch toegelicht

- Beslispunt 1. Stem in met de verwerving van een kleine varende capaciteit (eenmalig 0,05 M€ p/stuk, in totaal zeven stuks (twee per steunpunt + 1 voor dependance Bonaire, totaal 0,35 M€)).

Onderbouwing

1. Past binnen het concept van Gebiedsgebonden Kustwachtinzet (dit leidt tot meer zichtbaarheid, verbeterd contact met de samenleving en een versterking van de informatiepositie) .
2. Noodzakelijk t.b.v. extra toezicht direct onder de kust en binnenwateren vanwege het toenemende maritiem gebruik en aandacht voor het milieu in die wateren.

- Beslispunt 2: Stem in met het verbeteren van het situatiebeeld door uitvoering te geven aan:
  - o De implementatie van het project “Verbeterde Informatie Uitwisseling”(eenmalig 1 M€)
  - o Het toepassen van “Informatie Gestuurd Optreden”(0,1 M€ per jaar).

Onderbouwing

1. De techniek maakt het uitwisselen van informatie mogelijk. Dit is vitaal voor de uitvoering van IGO.
2. De informatiepositie (IGO) en het situatiebeeld resulteren in efficiënte inzet van Kustwachteenheden.
3. Past binnen de versterking van het maritieme opsporingsbeleid (Gebiedsgebonden Kustwachtinzet).

- Beslispunt 3: Stem in met het intensiveren van de aanwezigheid en het reactievermogen op de BES-eilanden (eenmalig 0,5 M€).

Onderbouwing

1. Noodzakelijk in het kader van prioriteitstelling van de taakgebieden en de geografische accentverschuiving.
2. Versterkt de grensbewakingscapaciteit op de Bovenwinden en brengt het, gezien de omvang van de problemen aldaar, in balans met de Benedenwindse eilanden .
3. Verkort de reactietijd van eenheden van de Kustwacht.

- Beslispunt 4: Stem in met het verwerven van een olieruimingscapaciteit (eenmalig 0,5 M€)

Onderbouwing

1. Hiermee wordt het belang voor het milieu onderschreven en wordt de rampenbestrijding op effectieve wijze ondersteund.

- Beslispunt 5: Stem in met het op termijn uitbreiden en moderniseren van de communicatiemiddelen (financiële beschikking binnen bestaande APB-kadersis benodigd).

Onderbouwing

1. Vervanging is noodzakelijk om invulling te kunnen geven aan de SAR-taak.

- Beslispunt 6: Stem in met het aanscherpen van de prestatietingsmethodiek (geen kosten).

Onderbouwing

1. Past binnen de wens om verantwoord bestuur toe te passen. Het levert daarmee een toegesneden bijdrage aan externe verantwoording.
2. Het is hierdoor mogelijk de interne sturing te verbeteren en daarmee de bedrijfsvoering te optimaliseren.

De Kustwachtcommissie stemt in met de bovengenoemde beslispunten. De maatregelen zijn taakstellend en passen binnen de begroting van de Kustwacht.

Nader te onderzoeken aspecten

M.b.t. de walradar Bovenwinden, het vergroten van de middelgrote varende capaciteit en de duikcapaciteit is nader onderzoek noodzakelijk alvorens te kunnen adviseren over besluitvorming. De maatregelen betreffen achtereenvolgens:

- Het realiseren van duikcapaciteit (0,1 M€ per jaar).

Onderbouwing

1. Benodigd t.b.v. terrorismebestrijding voor het onderwater veiligstellen van mogelijke bedreigde schepen.
2. Noodzakelijk in het kader van drugsbestrijding t.b.v. opsporing van overboord gezette drugs of contrabande en controle van scheepsrompen.
3. Essentieel voor het redden van personen uit omgeslagen vaartuigen en voor het bergen van personen.

- Het vergroten van de detectiecapaciteit op de Bovenwindse eilanden met behulp van een walradarsysteem.

Onderbouwing

1. Het resulteert in een meer efficiënte en gerichte inzet van middelen.
2. Juist bij de Bovenwinden noodzaakt de veranderende omgeving extra aandacht voor andere taken dan de bestrijding van de zware criminaliteit. De walradar geeft hier op efficiënte wijze invulling aan.
3. Het realiseren van een continu situatiebeeld van de maritieme omgeving waardoor het IGO-concept kan worden toegepast.
4. Het continueren van de initieel voorziene uitbreiding van het radarsysteem van de Benedenwinden naar de Bovenwinden.

- Het vergroten van de middelgrote varende capaciteit (de financiële omvang is afhankelijk van de te kiezen alternatieven).

Onderbouwing

1. De meerbehoefte wordt vooral veroorzaakt door de groeiende noodzaak en mogelijkheden (verdrags- en juridische uitbreiding) tot optreden in de Aansluitende Zone, Exclusief Economische Zone en de Volle Zee.
2. De omvang van de problemen bij de Bovenwindse eilanden vraagt om een grotere beschikbaarheid van deze capaciteit op die locatie.

4.3 Aanbevelingen

Op basis van voorgaande wordt aanbevolen:

- o Dit LTP als leidraad te gebruiken voor de verdere ontwikkeling van de Kustwacht tot 2018, zoals beschreven in Hoofdstuk 3.
- o In te stemmen met de beslispunten 1 tot en met 6. Deze beslispunten zijn ook verwerkt in het Activiteitenplan en Begroting 2010-1014.
- o In te stemmen met het voorstel om de haalbaarheid van de voorstellen met betrekking tot het vergroten van de middelgrote varende capaciteit, het walradarsysteem Bovenwinden en het realiseren van de duikcapaciteit nader te laten onderzoeken in 2009 en na afronding door tussenkomst van de Minister van Defensie met advies voor besluitvorming aan de Rijksministerraad voor te leggen.

Bijlage   Overzicht relatie beslispunten en aspecten uit de omgevingsanalyse.

Beslispunten	Aspecten omgevingsanalyse	Drugsproblematiek	Menssmokkel	Terrorisme	Aandacht (marien) Milieu	Gebruik maritieme omgeving	Technologie	Samenwerking	Jurisdictie	Verantwoord bestuur	Aanscherpen opsporingsbeleid	Interesse BES	Inzet KW-middelen
Kleine varende capaciteit					●	●					●		
Middelgrote varende capaciteit		●	●		●			●	●			●	●
Verbeteren situatiebeeld: ● Walradar SSS ● VIU ● IGO		●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●
Vergroten presentie/ reactievermogen BES		●	●	●	●	●		●	●		●	●	●
Olieruimingscapaciteit					●	●							
Realiseren duikcapaciteit		●		●		●							
Modernisering communicatiemiddelen		●	●	●	●	●	●	●			●	●	●
Nieuwe Prestatiemeting										●			

Voorbeeld. Een kleine varende capaciteit is voornamelijk benodigd om inhoud te kunnen aan een uitbreidende handhavingsbehoefte dicht onder kust. Dit wordt veroorzaakt door de groeiende scheepvaartdichtheid, de daarmee gepaard gaande druk op de maritieme omgeving en de toenemende aandacht voor het (marien)milieu. Daarnaast is de kleine varende capaciteit benodigd voor het concept van gebiedsgebonden Kustwachtinzet en IGO. Dit laatste in het kader van de aanscherping van het opsporingsbeleid.